

ธนาคาร ^{จุฬาร} ร่มอง

สื่อสร้างสัมพันธ์ สรรค์สร้างสังคม

ฉบับที่ ๓๓ เดือนกันยายน ๒๕๖๖

- ความไม่รู้เรื่องของ “Value” กับ “Culture”
- ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างสังคมเสมอภาคและเท่าเทียม
- “กลุ่มลูกเหรียญ” สร้างเมล็ดพันธุ์และศักยภาพเยาวชนชายแดนใต้
- “คนรุ่นใหม่คืนถิ่น ปลอดภัยด้วยการตลาด : โอวาทะเกษตรยั่งยืน”

ธนาคารสมองก่อกำเนิดจากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยพระองค์ทรงมีพระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ในการนำผู้ที่เกษียณอายุในทุกสาขาอาชีพและทุกพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ สุขภาพดี และพร้อมที่จะอุทิศตนทำงานเพื่อส่วนรวม ได้เข้ามามีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งวุฒิสภาฯ ได้ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนทั่วประเทศ มาตลอดระยะเวลา ๒๓ ปี และเนื่องในโอกาสสมโภชมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๑ พรรษา สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ ขอพระองค์ทรงมีพระพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ ทรงพระเกษมสำราญ ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน **“ทิดายุกา โหดุนาถปรมราชินี”**

สำหรับจุลสารฉบับนี้ ยังคงอัดแน่นไปด้วยเนื้อหาสาระและเรื่องราวที่น่าสนใจ เริ่มจาก **“ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม”** ที่นำเสนอกรอบแนวคิด นิยาม สถานการณ์ และภาพรวมของระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งนโยบายหรือมาตรการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมที่สอดคล้องกับภูมิสังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ในคอลัมน์ “บทควมน่ารู้” ตามด้วยบทความที่น่าสนใจที่เป็นกรณีตัวอย่างในการประชุมวุฒิสภาฯ ระดับภาค จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ **“กลุ่มลูกเหริ่ง” สร้างเมล็ดพันธุ์ และศักยภาพเยาวชนชายแดนใต้** นำเสนอแนวคิด

และแนวทางการทำงานขององค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ ในการช่วยเหลือเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ทั้งด้านการศึกษา การสร้างอาชีพและรายได้ และเพิ่มศักยภาพและพลังอำนาจให้มีความมั่นใจและตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ส่งผลให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นคนดีของสังคม และ **“คนรุ่นใหม่คืนถิ่น ปลดหนี้ด้วยการตลาด : โอวาทะเทยชายข้าว”** เป็นกรณีที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ต้องออกจากการทำงานประจำที่กรุงเทพฯ กลับไปบ้านและค้นหาของดีในชุมชนท้องถิ่น จึงสร้างเรื่องราวการทำงาน ปลุกข้าว จนเป็นข้าวสารที่มีจุดเด่นเฉพาะของตนเอง และต่อยอดสู่การจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชาวนาในชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ คอลัมน์ “ก้าวทันโลก” ยังได้นำเสนอเรื่อง **“ความไม่รู้เรื่องของ Value กับ Culture”** ที่นำเสนอความหมายและความแตกต่าง ระหว่าง Value กับ Culture และการนำไปใช้ในต่างประเทศ รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ และคอลัมน์ “เลียบเรียงเคียงรั้ว” ที่เป็นการบอกเล่าเรื่องราวกิจกรรมและการทำงานของวุฒิสภาฯ ในแต่ละจังหวัด เช่นเดิม

ในช่วงนี้จนถึงปลายปี ๒๕๖๖ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีภารกิจสำรวจข้อมูลวุฒิสภาฯ ให้เป็นปัจจุบัน จะมีน้อง ๆ ที่รับผิดชอบแต่ละภาคโทรศัพท์ไปสอบถามข้อมูลวุฒิสภาฯ หากมีสายเรียกเข้าที่เป็นหมายเลขโทรศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยในช่วงวันหยุดหรือช่วงเย็น ต้องรบกวนท่านรับโทรศัพท์และขอเวลาไม่นานในการตอบคำถาม อยากรู้ก็ตามขณะนี้เข้าสู่ช่วงฤดูฝนแล้ว จึงขอให้ทุกท่านหลีกเลี่ยงการออกจากบ้านหรือถูกฝนเมื่อฝนตก รักษาสุขภาพให้แข็งแรง และอย่าลืมออกกำลังกายเป็นประจำทุกวัน แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า

ความไม่รู้เรื่องจวง “Value” กับ “Culture”

Why do you think your values would work in a culture you don't understand ?

ทำไม คุณจึงคิดว่า “ค่านิยม” ของคุณ จะใช้ได้ผลในสภาพวัฒนธรรมที่พวกคุณไม่เข้าใจ ?

ประโยคที่เป็นคำถามของ นาย โจว เอินไหล อดีตนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่ง Tim Marshal เล่าให้ฟัง ในตอนหนึ่งของหนังสือ Prisoners of Geography ต่อคำถามของอดีตประธานาธิบดี Richard Nixon ของสหรัฐอเมริกา ที่ถามว่า What

impact of the French Revolution ? อะไรคือผลกระทบจากการปฏิวัติฝรั่งเศส ซึ่ง Nixon คงต้องการความเห็นของท่านโจว เอินไหล ว่า จีนได้รับผลกระทบจากการปฏิวัติฝรั่งเศส (ในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างไรบ้าง)

ค่านิยม ขององค์กรตามหลักสากล หมายถึง สิ่งที่ควบคุม กำกับการตัดสินใจขององค์กร บอกให้รู้ว่าอะไรคือหลักการที่สำคัญ ไม่อาจประนีประนอมเปลี่ยนแปลงได้ และเราต้องรักษา ต่อสู้ให้ได้มันมาด้วยชีวิต ค่านิยมเปรียบเสมือนเข็มทิศ กำกับการเดินทางขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาซึ่งแตกต่างกันไป

ในแต่ละองค์กร เช่น ค่านิยมของจีนที่สำคัญนั้นรวมถึงการยึดหลักที่เรียกว่า ความสามัคคี สมานฉันท์ เป็นเอกภาพ (Harmony) ความเมตตา กรุณา ความดีงาม ความถูกต้องเป็นธรรม ความสุจริต เทียงธรรม ความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น ส่วนค่านิยมของสหรัฐฯ ที่โจว เอินไหล กล่าวถึงนั้น คงหมายถึง ความ เป็นปัจเจกชน ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพ ภราดรภาพ ซึ่งมีความแตกต่างกับค่านิยมของจีน เป็นต้น

ค่านิยม หรือ Value แม้จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่ก็ล้วนเป็นหลักดีงาม เป็นสากล เปลี่ยนแปลงกันยากมาก มันคงแข็งแรงเหมือนแท่งหินมึนหม่า ต้องใช้เวลานานมากกว่าจะทุบทิ้งได้หมด

ในกรณีนี้ ผมคิดว่า ท่านโจว เอินไหล คงกำลังบอกว่า ค่านิยมของสหรัฐฯ ไม่อาจนำมาใช้ให้ได้ผลที่จะสร้างความอยู่ดีมีสุข ความเจริญรุ่งเรือง ให้เกิดได้ในวัฒนธรรมของจีน มิได้ปฏิเสธว่า ค่านิยมอันเป็นมาตรฐานสากลของสหรัฐฯ ไม่ดี เพียงแต่ท่านให้ข้อคิดถามกลับว่า ทำไมท่านประธานาธิบดีจึงคิดว่า ค่านิยมของสหรัฐฯ จึงนำมาใช้กับวัฒนธรรมจีนได้ ท่านเสริมว่า สำหรับประเทศจีน การนำค่านิยมสิทธิมนุษยชนมาใช้ทั้งหมดโดยปราศจากความเข้าใจ นำไปสู่ความรุนแรง การบาดเจ็บล้มตายของคนจำนวนมาก การนำมาใช้ให้ได้ผลอย่างที่ท่านโจว เอินไหลกล่าว จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในความหมายของคำว่า “วัฒนธรรมขององค์กร” ด้วย

“วัฒนธรรม” ในความหมายที่แท้จริง มิใช่วิถีชีวิต ธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ โบราณสถาน วัตถุที่ตายตัว เปลี่ยนแปลงอะไร ไม่ได้ แต่ต้องปรับตัวหรือสร้างสภาวะแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างทั้งมูลค่าและคุณค่าต่อการเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ในสังคม

“วัฒนธรรมด้านการเมืองการปกครอง” ก็เช่นกัน แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ มีการปรับตัวให้เหมาะสมกับยุคสมัย และให้สอดคล้องกับการนำค่านิยมที่ติงามมาใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ

ในระยะที่ผ่านมา จีนมีการปรับตัวสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง การปกครองให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมจากระดับรากหญ้า เป็นประชาธิปไตย การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง จัดการกับการค้ามนุษย์ การประกอบธุรกิจสีเทาอย่างจริงจัง จนไม่มีที่ยืน หนีออกมาก่อกรรมในประเทศอื่น ๆ รวมทั้งกระบวนการยุติธรรมที่จับต้องได้

จนเวลานี้ จีนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นประเทศที่กำลังเป็นมหาอำนาจอันดับหนึ่งของโลกได้ ด้วยกระบวนการปรับวัฒนธรรมทางด้านการเมืองการปกครอง ให้มีธรรมาภิบาล ให้เอื้อและสอดคล้องกับค่านิยมของตนได้อย่างแท้จริง ด้วยสภาวะผู้นำที่เก่งกล้าสามารถ มีวิสัยทัศน์

ค่านิยมเป็นสิ่งดีงามตามหลักสากล แตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ ประเทศที่สามารถเรียนรู้ที่จะปรับปรุงวัฒนธรรมการเมือง การปกครองให้เอื้อต่อการนำค่านิยมดี ๆ มาสร้างสรรค์ของตน

มาใช้ได้ในทางปฏิบัติจริง โดยเฉพาะในเรื่องความสมานฉันท์ ความเป็นเอกภาพในความหลากหลาย ย่อมต้องอาศัยสภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สร้างความมั่นใจ เชื่อถือ ศรัทธา และมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างยิ่ง

ผู้นำที่สามารถ คือ ผู้ที่รู้ว่าเราจะไปทางไหนกัน ไปกันอย่างไร รู้อย่างไรว่าไปถึง มิใช่แค่ร้องเพลงปลุกใจไปวัน ๆ

ผู้บริหารที่สามารถ คือ ผู้จัดการบริหารงานตามระเบียบแบบแผนตายตัว ทั้งแผนงาน แผนเงิน แผนคน อาจมีประสิทธิภาพ แต่ไร้ทิศทาง ถอยหน้าถอยหลังอยู่เสมอ ไม่อาจแปลงค่านิยมของชาติตนออกสู่การปฏิบัติได้จริง นอกจากการโฆษณาชวนเชื่อ ท้องคำขวัญไปวัน ๆ

สังคมในยามนี้ คงหวังพึ่งผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้ คงต้องสร้างสภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นในทุกระดับของสังคม มีความเชื่อถือ ศรัทธาในตนเอง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ต้องมีความยึดมั่นในความซื่อตรง สุจริต เทียงธรรม และมีความรู้ ก้าวมันทันโลกตลอดเวลา

Trust = Integrity + Capability

คนที่น่าเชื่อถือ ศรัทธา เป็นผู้นำได้ คือ คนที่มีความซื่อตรง สุจริต เทียงธรรม (มิใช่แบบศรีธนญชัย เลี่ยงบาลีแบบสี่ข้างถู) และมีความรู้ความสามารถ ก้าวมันทันโลก

ถามผมว่า ใคร ก็ต้องเริ่มจากตัวเราก่อนว่า มีคุณสมบัติครบถ้วนไหม

ระบบนิเวศที่เอื้อ

บทความประจำฉบับ

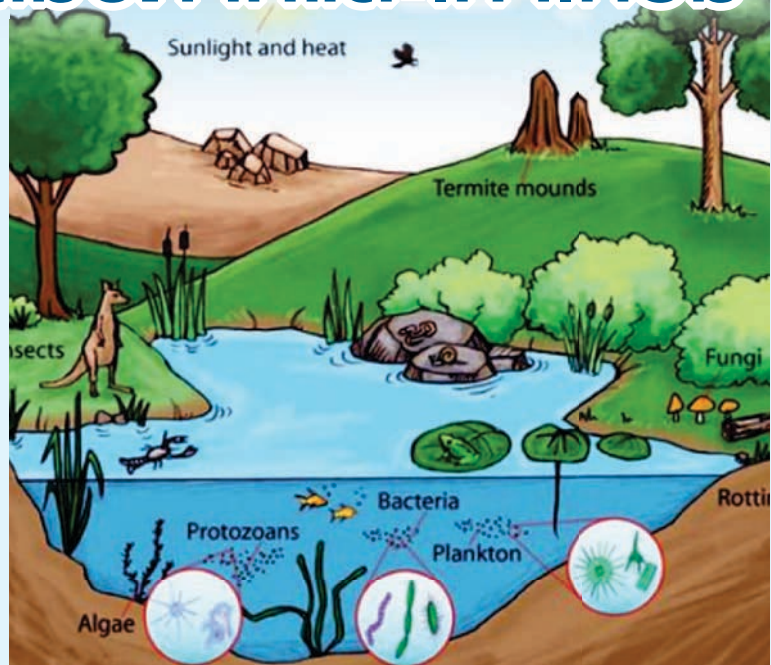
ต่อการสร้างสังคมเสมอภาคและเท่าเทียม

บทนำ

ปัญหาความเหลื่อมล้ำและความเปราะบางนับเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน และเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทุกภาคส่วนของสังคม นำมาสู่การกระจายผลตอบแทนและโอกาสของกลุ่มคนที่แตกต่างกัน อาทิ โอกาสด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากรในพื้นที่ บริการสุขภาพ ที่เท่าเทียมและเป็นธรรม ความสามารถในการฟื้นตัวจากภาวะวิกฤติ และการมีอำนาจตัดสินใจของประชาชนต่อนโยบายหรือมาตรการที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ด้วยเหตุนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ **ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างสังคมเสมอภาคและเท่าเทียม*** เพื่อทำความเข้าใจพลวัตของระบบที่ปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จากปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมือง รวมทั้งการมีอยู่ของทุน/ทรัพยากรเดิม ร่วมกับการวิเคราะห์กลไกและบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านทางรูปแบบกิจกรรมที่เกิดขึ้น และสังเคราะห์หาแนวทางสร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และชุมชน ซึ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งในระบบนิเวศ ให้เกิดเป็นนวัตกรรมทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชากรกลุ่มเปราะบางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเกิดการพัฒนาระบบนิเวศในรูปแบบของแพลตฟอร์มออนไลน์ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในวงกว้างต่อไป

๑. กรอบแนวคิดเรื่องระบบนิเวศ^๑

แนวคิดเรื่องระบบนิเวศเริ่มใช้ในการศึกษาด้านชีววิทยา โดยมองว่าระบบนิเวศ คือ “ระบบชีวภาพที่มีความซับซ้อน ประกอบไปด้วยสิ่งมีชีวิตทั้งหมดที่พบในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน” (ภาพที่ ๑) ในระยะเวลา

ภาพที่ ๑ ระบบนิเวศทางชีวภาพ/ธรรมชาติ

ต่อมาจึงได้มีการประยุกต์แนวคิดระบบนิเวศเพื่อใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ระบบที่มีความซับซ้อน (Complex System) เพื่อหาความสัมพันธ์ของเครือข่ายตัวแสดง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบนิเวศ บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านั้นผ่านทางกิจกรรมหรือปฏิบัติการ รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่จะส่งต่อการดำเนินการของระบบ การวิเคราะห์ด้วยกรอบคิดดังกล่าวพบได้

^๑ ดำเนินการระหว่างมกราคม-กันยายน ๒๕๖๖ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม ดำเนินการร่วมกับที่ปรึกษาจาก (๑) สถาบันนโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (๒) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ (๓) บริษัทไอส์ อิมแพค จำกัด ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการปรับปรุงผลการศึกษาคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในกันยายน ๒๕๖๖

^๒ ปิยะพงษ์ บุชชงก์, รายงานสรุปผลการศึกษารวบรวมข้อมูลสำหรับผู้บริหาร : ภาพรวมของระบบนิเวศที่เอื้อต่อการลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม, กรกฎาคม ๒๕๖๖, เสนอต่อกองยุทธศาสตร์การพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ทั้งในภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม **ภาคนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล** รวมทั้งในภาครัฐ อาทิ ระบบนิเวศของการส่งเสริมนวัตกรรมในระบบ ยุติธรรม^๓ โดยสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TJ) (ภาพที่ ๒) และระบบนิเวศในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา^๔ โดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) (ภาพที่ ๓)

ภาพที่ ๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบนิเวศของการส่งเสริม นวัตกรรมในระบบยุติธรรม

ดังนั้น เมื่อแปลงกรอบแนวคิดดังกล่าวมาสู่ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม จึงมีองค์ประกอบสำคัญของระบบนิเวศฯ ที่ต้องพิจารณา ดังนี้

๑.๑ นโยบายและเงื่อนไขตั้งต้นที่ส่งผลต่อการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง อาทิ นโยบายและการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม ต้นทุนการพัฒนาของสังคม/ชุมชนนั้น ๆ เช่น ทุนทางการเงิน ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางกายภาพ และทุนทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น รวมถึงสถานการณ์/สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น อาทิ สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ หรือสถานการณ์การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เงื่อนไขเหล่านี้เปรียบเสมือนสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของระบบนิเวศที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง

๑.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders/Actors) **ภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ** แบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น ๓ คลัสเตอร์หลัก ได้แก่ (๑) ธุรกิจหลัก (Core business) (๒) เครือข่ายคู่ค้า หุ้นส่วน พันธมิตร (Extended enterprise) และ (๓) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Business ecosystem) ได้แก่ นักลงทุน องค์กรการค้า หน่วยงานภาครัฐ ฯลฯ โดยจะวิเคราะห์

Intervention journey							
	Generate Intervention	Pilot, incubate & evaluate	Scale & accelerate	Advocate	Operate	Monitor	
ภาครัฐ สป.ศธ.	●	●	●	▶	●	●	ผลักดันการรับนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา
สพฐ.	●	▶	●	▶	●	●	นำร่องโครงการ ภายใต้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
สก.	●			▶	●	●	จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษา
อปท.	●	▶	●	●	●	●	นำร่องโครงการ ในโรงเรียนสังกัดอปท. และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สภาพัฒนา	●	●	●	▶		●	จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาแห่งชาติ
กสศ.				▶		●	สนับสนุน innovative financing และผลักดันกฎระเบียบ CSR
คสท.				▶		●	สนับสนุน innovative financing และผลักดันกฎระเบียบ CSR
กรมพินิจฯ		●				●	สนับสนุนการพัฒนาโครงการ เพื่อช่วยกลุ่มเป้าหมายของหน่วยงาน
หน่วยงานวิจัย							
TDR	▶	▶	●	●		●	นำร่องโครงการ ภายใต้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
PIER	▶	●	●	●			สนับสนุนข้อมูลและเงินทุนสำหรับงานวิจัย
มหาวิทยาลัย	▶	●	●	●			สนับสนุนข้อมูลและเงินทุนสำหรับงานวิจัย
NGOs UNESCO	●	▶	▶	▶			ช่วยขยายผลโครงการ
Unicef	▶	▶	●	▶			กำหนดเป้าหมายและความร่วมมืออย่างเป็นระบบร่วมกัน
มูลนิธิสคสรี สกย.ต.ว.ค.	●	●	●	▶			เป็นกระบอกเสียงให้กับงานขององค์กร
มูลนิธิสยามกัมมาจล	●	●	●	▶			ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายของ กสศ.เพื่อทำงานร่วมกับภาครัฐ
บริษัทเอกชน							
Betagro		▶	●	●			ให้ข้อมูลและเครือข่ายเพื่อพัฒนาโครงการสำหรับ corporate CSR programs
SCG		▶	●	●			
CPF		▶	●	●			
TOT		▶	●	●			
KTC		▶	●	●			
MK		▶	●	●			
สื่อ				▶			

● มีโอกาสสูงและมูลค่าเพิ่มสูง
 ● มีโอกาสและมูลค่าเพิ่มพอสมควร
 ● มีโอกาสและมูลค่าเพิ่มน้อย
 ● หน้าที่ซับซ้อนและมีความเสี่ยง
 ● ไม่มีโอกาส

▶ จุดที่เหมาะสมในการเริ่มความสัมพันธ์

ภาพที่ ๓ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบนิเวศของการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

^๓ ที่มา : เอกสาร Powerpoint “Justice Innovation” โดยสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

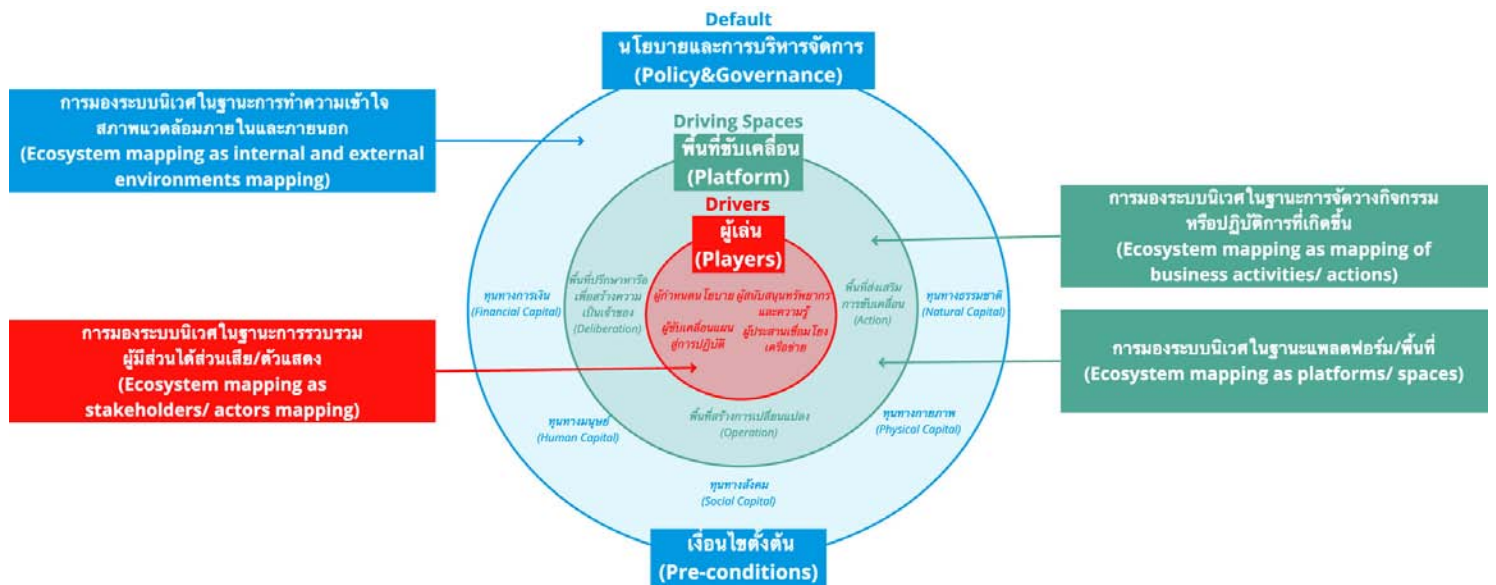
^๔ ที่มา : แผนกลยุทธ์ กสศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗ โดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ร่วมกับกิจกรรมที่แต่ละคลัสเตอร์ดำเนินการ เพื่อหาแนวทางขยายตลาด สร้างพันธมิตรข้ามสาขา หรือเชื่อมโยงกับระบบนิเวศอื่น ๆ อาทิ การออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินร่วมกันระหว่าง GrabPay x KBank เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าร่วมกัน พร้อมกับ สร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจ ขณะที่**ภาครัฐ** อาทิ TU แบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบนิเวศของการส่งเสริมนวัตกรรมในระบบยุติธรรม ออกเป็น ๕ กลุ่ม เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกัน ประกอบด้วย (๑) ผู้อยู่ในองค์กรที่ให้บริการด้านความยุติธรรม อาทิ กรมราชทัณฑ์ (๒) นวัตกรรมทางสังคม ได้แก่ กลุ่มผู้คิดค้นนวัตกรรม (Startup) (๓) นักลงทุน/แหล่งทุนที่สนับสนุนการนำนวัตกรรมทางสังคม มาทดลองใช้ในลักษณะของต้นแบบ (Prototype) (๔) เครือข่าย ภาควิชาการผู้ประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรมทางสังคมที่ทดลองใช้ และ (๕) ผู้ขยายผลนวัตกรรม ได้แก่ ภาคส่วนต่าง ๆ ที่สนใจต่อยอด ขยายผลต้นแบบไปสู่สาธารณะต่อไป

ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม เบื้องต้นได้มีการจัดกลุ่มประเภทหรือคลัสเตอร์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียออกเป็น ๔ กลุ่มตามบทบาท/กิจกรรมหลัก ที่ต้องการส่งเสริมให้มีในระบบนิเวศฯ กล่าวคือ (๑) ผู้กำหนดนโยบาย (๒) ผู้ขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ (๓) ผู้สนับสนุนทรัพยากรและความรู้

ระหว่างเจ้าของโครงการกับประชาชนทั่วไป ที่ประสงค์จะบริจาคสนับสนุน **สมัชชาสุขภาพระดับจังหวัด/ระดับประเทศ** เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อออกแบบนโยบายสาธารณะระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคการศึกษา และชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ การดำเนินโครงการต่าง ๆ ถือเป็นพื้นที่ขับเคลื่อนด้วยเช่นกัน อาทิ กองทุนสวัสดิการตำบล หรือโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบนิเวศได้ทำกิจกรรมหรือมีบทบาทร่วมกันในการขับเคลื่อนระบบฯ

นอกจากนี้ ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างสังคมเสมอภาคและความเท่าเทียม ต้องเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างสามระบบที่สำคัญ คือ การสร้างพลังทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และการสร้างหลักประกันทางสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และองค์ประกอบภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยภายใต้แผนแม่บทของยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๓ ประเด็น โดยจะทำการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ และการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบายในต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์เป็นระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างสังคมเสมอภาคและความเท่าเทียมในบริบทของประเทศไทยต่อไป

ภาพที่ ๔ (ร่าง) องค์ประกอบของระบบนิเวศนโยบายเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม

และ (๔) ผู้ประสานเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่ร่วมขับเคลื่อนในระบบนิเวศฯ ทั้งที่เป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา ชุมชน/ประชาชน รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ

๑.๓ พื้นที่ขับเคลื่อน (Driving Spaces/Platform) เป็นการวิเคราะห์พื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมหรือปฏิบัติการที่เกิดขึ้นในระบบ ซึ่งต้องมีการจัดการแพลตฟอร์มหรือพื้นที่ดังกล่าวให้รองรับรูปแบบกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น และเหมาะสมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากคลัสเตอร์ต่าง ๆ มารวมตัวกัน อาทิ **แพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัล** เป็นพื้นที่สำหรับระดมทุนโครงการเพื่อสังคม โดยเป็นการรวมตัว

๒. ตัวอย่างการขับเคลื่อนที่สะท้อนระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม

๒.๑ การขับเคลื่อนสังคมของสภาพลเมืองจังหวัดเชียงใหม่
สภาพลเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๖ เป็นกลไกเชื่อมต่อและประสานงานระหว่างประชาชน ภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการทำงานที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และเป็นพื้นที่กลางให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แลกเปลี่ยนระดมความคิดเห็นในประเด็นนโยบาย

สาธารณะ เพื่อขับเคลื่อนเชียงใหม่จัดการตนเองด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากพลเมืองทุกภาคส่วน โดยมีอาสาสมัครจากเครือข่ายต่าง ๆ ร่วมกันเป็นกองเลขานุการ จุดเด่นสำคัญของสภาพลเมืองจังหวัดเชียงใหม่ คือ มีพื้นที่ทดลองนวัตกรรมเมือง (Chiangmai City Innovation Lab) เพื่อเป็นพื้นที่ทดลองนำร่องนวัตกรรมแก้ไขปัญห (Sandbox) ที่เป็นการแก้ไขปัญหามาจากการกำหนดโจทย์ของสภาพลเมือง

ภาพที่ ๕ การขับเคลื่อนสภามหาใจเชียงใหม่
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งจากสภาพลเมือง

๒.๑.๑ นโยบายและเจอนไขตั้งต้นที่ส่งผลต่อการพัฒนา

➔ ทูทางสังคมที่สั่งสมมาอย่างต่อเนื่อง

เชียงใหม่มีต้นทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของพื้นที่มายาวนาน และมีขบวนการทางสังคม (Social Movement) ที่สำคัญมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ การขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่ (๒๕๔๔) และการขับเคลื่อนเชียงใหม่จัดการตนเอง (ปี ๒๕๕๔) ส่งผลให้เชียงใหม่มีต้นทุนทางความคิด/จิตสำนึกที่ท้องถิ่นจากภาคประชาสังคมกลุ่มต่าง ๆ และความต้อการมีส่วนร่วมพัฒนา อาทิ กลุ่มคนเฒ่า (ฮักเชียงใหม่) กลุ่มแม่สุนทรีย์ ซึ่งถ่ายทอดค่านิยมมายังกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

➔ ทูการพัฒนาจากการขับเคลื่อนสมัชชา

สุขภาพจังหวัด สมัชชาสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่เริ่มต้นเมื่อปี ๒๕๔๔ จากการรวมกลุ่มของภาคประชาสังคมที่มีกระบวนการทางความคิดและการเคลื่อนไหวเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ อาทิ การรวมตัวเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา HIV ปัญหาของผู้สูงอายุ และปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ต่อมาการทำงานในลักษณะ “เครือข่ายสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งเป็นเครือข่ายแนวระนาบที่มาจาก การรวมตัวของกลุ่ม/ขบวนเครือข่ายต่าง ๆ จำนวนมากกว่า ๒๐๐ กลุ่ม โดยมีสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เชื่อมประสานการทำงานร่วมกับชุมชนและภาคประชาสังคม เพื่อสร้างจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นสังคมแห่งสุขภาวะ ปัจจุบันมีการยกระดับและขยายการขับเคลื่อนงาน อาทิ พัฒนาระบบ Long Term Care พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุในชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในชุมชน เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคม Buddy Home Care นอกจากนี้ คนในเครือข่ายได้รับการพัฒนาและเลื่อนสถานะตนเองเข้าสู่การบริหารจัดการในระดับท้องถิ่น (เป็นผู้นำท้องถิ่น) เพื่อนำประเด็นการขับเคลื่อนของเครือข่ายสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริง จากนั้นนำมาสู่การจัดตั้งสภาพลเมืองจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขับเคลื่อนในประเด็นอื่น ๆ ให้ครอบคลุมรอบด้าน นอกเหนือจากมิติสุขภาพ อาทิ มิติการบริหารจัดการท้องถิ่น

➔ ธรรมนูญสภาพลเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นโครงสร้างให้ประชาชนเชียงใหม่เพิ่มอำนาจอธิปไตยในการจัดการตนเอง ให้เป็นเชียงใหม่มหานครที่อยู่ดีมีสุขอย่างต่อเนื่องร่วมกัน กำหนดให้สมาชิกสภาพลเมือง ประกอบด้วย สมาชิกรายบุคคล กลุ่มคน และองค์กร ที่มีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีใจรักการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชียงใหม่ และเคารพการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเชื่อมั่นในอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน สภาพลเมืองเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ การรับรู้ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นของพลเมือง เพื่อการพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ (๒) เพื่อสานพลังพลเมืองร่วมปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองและผลักดันนโยบายการกระจายอำนาจสู่การเป็นจังหวัดเชียงใหม่จัดการตนเอง

๒.๑.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบทบาท (๑) ผู้กำหนดนโยบาย

ได้แก่ สภาพลเมือง และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒) **ผู้ขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ** ได้แก่ หน่วยงานในพื้นที่ อาทิ สาธารณสุขจังหวัด เกษตรจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มโรงเรียนและโรงพยาบาลในพื้นที่ เกษตรกรรายย่อยและรายกลุ่ม อาทิ กลุ่มแพลตฟอร์มอาหารปลอดภัย กลุ่ม Young Smart Farmer พ่อค้าแม่ค้า ผู้จัดการตลาดโครงการสุเทพ Eat Am Are และสภาองค์กรผู้บริโภค (๓) **ผู้สนับสนุนทรัพยากรและความรู้** ได้แก่ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC) เครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน (ISAC) สภาเด็กและเยาวชนเชียงใหม่ สถาบันนโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และเครือข่าย

Start Up ภาคเหนือ (๔) **ผู้ประสานเชื่อมโยงเครือข่าย** ได้แก่ สภาพลเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และโครงการ

พื้นที่ทดลองนวัตกรรมเมือง (City Lab) โดยสถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒.๑.๓ พื้นที่ขับเคลื่อนและการจัดการ ผสมผสาน การหารือสภาพเมืองร่วมกันแบบ on ground และ online และใช้โครงการพื้นที่ทดลองนวัตกรรมเมือง (City Lab) เป็นพื้นที่ ทดลองนำร่องนวัตกรรมแก้ไขปัญหา (Sandbox) โดยเชื่อมโยง เครื่องมือ/องค์ความรู้จากหลากหลายสาขามาใช้ทดลองแก้ไข ปัญหาของเมือง อาทิ **ประเด็นการสนับสนุนเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่** City Lab เป็นตัวกลางนำนวัตกรรมการแปลงเศษวัสดุอินทรีย์ จากธุรกิจร้านอาหาร มาดัดแปลงเป็นเครื่องผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ สำหรับเกษตรกรและจัดการขยะอินทรีย์ โดย City Lab เป็นผู้เชื่อมโยง และสนับสนุนงบประมาณนำร่องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบได้ทดลองแก้ไข/นำข้อเสนอจากสภาฯ ไปปฏิบัติ จากนั้น City Lab จะเชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษา เพื่อประเมินผลการทดลองนำร่อง ก่อนส่งมอบให้ อปท. ดำเนินการต่อไป ในระยะยาว นอกจากนี้ City Lab ยังสนับสนุนงบประมาณจัดจ้าง บุคลากรฝังตัวอยู่กับ อปท. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจที่เป็น นวัตกรรมการแก้ไขต่าง ๆ ตามมติของสภาพลเมือง รวมทั้งสนับสนุน ข้อมูลและจัดการองค์ความรู้ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอด องค์ความรู้จากการดำเนินงานสู่ อปท. ให้เป็นหน่วยงานหลักในการ บริหารจัดการนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตัวเองในอนาคต

๒.๑.๔ ผลการดำเนินงาน/การขับเคลื่อนระบบนิเวศ ภาคประชาสังคมและประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญ ในการใช้พื้นที่ประชุมสภาพลเมืองในวาระที่เป็นเหตุการณ์เฉพาะ ที่ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหา โดยในห้วงปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มีการประชุม ๘ ครั้ง จำแนกเนื้อหาได้ ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) ด้านสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว การอนุรักษ์ต้นไม้ อาทิ การขับเคลื่อนของสมาคมยางนาซีเหล็กสยาม เพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างปลอดภัยระหว่างต้นไม้ใหญ่กับชุมชน (๒) ด้านสถานการณ์วิกฤติ สุขภาพ โรคระบาด ผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบาง อาทิ การขับเคลื่อน ของสภาลมหายใจ และการขับเคลื่อนสภาอาหารเพื่อสุขภาพจังหวัด เชียงใหม่ และ (๓) ด้านนโยบายโดยตรงขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงใหม่

๒.๒ การจัดการตำบลสุขภาพแบบบูรณาการ : บริษัทสร้างสุข ห้วยงู อำเภอหัตถา จังหวัดชัยนาท^๕ เป็นตัวอย่างการจัดการ ตำบลเข้มแข็งโดยจัดตั้งกลไกพัฒนา “บริษัทสร้างสุขตำบลห้วยงู” เป็นกลไกกลางเชื่อมโยงจุดพลังในพื้นที่ คือ ท้องที่ ท้องถิ่น ท้องทุ่ง (ภาคประชาสังคมและเอกชน) และหน่วยงานราชการในพื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๙ เครือข่าย ให้ทำงานร่วมกันแบบกึ่งทางการ บนฐานคิด “ความเป็นหุ้นส่วน” ที่มีเป้าหมายร่วมกัน แต่มีอิสระต่อกันในการ พัฒนาตำบลใน ๕ ด้าน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สวัสดิการ และสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มประกาศใช้นโยบายสาธารณะ “๓ ดี ๔ สุข” และการพัฒนาชมรมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ โดยเทศบาลตำบลห้วยงู

^๕ ข้อมูลจาก คณะทำงานพิจารณาศึกษาระบบการจัดการตำบลเข้มแข็ง ตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ประธานคณะทำงาน) โดยเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการอำนวยการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา

ภาพที่ ๖ ระบบจุดพลัง (๔ เสาหลัก) ของการพัฒนาตำบลห้วยงู

ร่วมกับสถานีอนามัยตำบลห้วยงู ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยนาท (พมจ.) และขบวนสภาองค์กรชุมชนของจังหวัดชัยนาท

๒.๒.๑ นโยบายและเงื่อนไขตั้งต้นที่ส่งผลต่อการพัฒนา
➔ **มีการรวมกลุ่มชมรมผู้สูงอายุ และกลุ่มเกษตรกร เป็นพื้นฐานของการพัฒนา** เนื่องจากเป็นพื้นฐานของการสร้าง ผู้นำและพัฒนาศักยภาพคนทำงานที่หลากหลาย ประกอบกับ มีประสบการณ์ผู้นำท้องถิ่นทุจริตในอดีต ทำให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมและการถ่วงดุลอำนาจการตัดสินใจ

➔ **มีทักษะการทำงานกับข้อมูลอย่างเป็นระบบ** เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานรัฐและสถาบันการศึกษาเข้ามา สนับสนุนผ่านโครงการต่าง ๆ ทำให้มีโอกาใช้เครื่องมือเพื่อการสำรวจ และวิเคราะห์ข้อมูลหลายประเภท เช่น การจัดทำข้อมูล TCNAP เพื่อจัดการตำบลสุขภาพ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.) การใช้เครื่องมือประเมินสุขภาพ/เครื่องมือการทำความเข้าใจ การดูแลผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินรองรับ สังคมผู้สูงอายุของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) การสำรวจข้อมูลคนจนด้วย TPMAP เพื่อจัดทำแผนพัฒนาภาคประชาชน การเข้าร่วมโครงการวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เรื่องการผลิตสื่อแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

➔ **มีทุนทางการเงินในพื้นที่** ได้แก่ (๑) กองทุน สวัสดิการชุมชน เน้นการบริหารจัดการกองทุนให้มีความมั่นคง น่าเชื่อถือ วางระบบตรวจสอบ/กำกับ/การปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด สร้างแรงจูงใจ จากการมีสวัสดิการหลายประเภทเพื่อให้สมาชิก

ทุกคนมีโอกาสได้รับสวัสดิการโดยไม่ต้องรอจนป่วยหรือเสียชีวิต (๒) กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับตำบล มีนโยบายและแผนการทำงานที่เป็นระบบ มีแผนงานกองทุนสุขภาพ ๕ กลุ่มวัยและกรรมการกองทุน ๕ กลุ่มวัย เป็นตัวเชื่อมประสาน ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเงินกองทุนได้ และนำไปใช้ตรงกับปัญหาในพื้นที่ และใช้เงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบทบาท (๑) จัดการเชื่อมประสานฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ รพ.สต.ห้วยงู (๒) ดูแลการปกครอง ได้แก่ เทศบาลตำบลห้วยงู (๓) ดูแลการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสภาองค์กรชุมชน (๔) ดูแลการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ พัฒนาชุมชน และกลุ่มอาชีพ (๕) ดูแลมิติสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กองสาธารณสุขของเทศบาล ผู้นำท้องที่ (กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) และ (๖) หน่วยงานภายนอกที่มาเชื่อมโยงการทำงาน^๖ มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ/องค์ความรู้/บุคลากร/ข้อมูล

๒.๒.๓ พื้นที่ขับเคลื่อนและการจัดการ “บริษัทสร้างสุขห้วยงู” คือพื้นที่ขับเคลื่อน/แพลตฟอร์มการพัฒนา โดยเป็นพื้นที่ที่ภาคีทั้ง ๙ เครือข่ายจาก ๕ ด้าน มาบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างแผนพัฒนาภาคประชาชน และแผนพัฒนาตำบลของท้องถิ่น (บูรณาการระหว่างแผน-งบ-ระบบ-คน) โดยมี รพ.สต.ห้วยงู และเทศบาลตำบลห้วยงู เป็นองค์กรสนับสนุน/ฝ่ายเลขานุการ บริหารจัดการทรัพยากรของตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายคือคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ตำบลห้วยงู ตัวบริษัทแบ่งโครงสร้างการบริหารจัดการออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้ **ระดับผู้บริหาร (ผู้อำนวยการบริษัท)** ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี/กำนัน/ประธานชมรมผู้สูงอายุ/ผอ.รพ.สต. เป็นกลไกกำกับติดตามการทำงาน **ระดับผู้จัดการบริษัท** ประกอบด้วย แกนนำ อสม.เชี่ยวชาญ ๕ กลุ่มวัย/แกนนำหมออนามัย ๕ กลุ่มวัย/แกนนำเครือข่าย ๕ กลุ่มวัย/กรรมการกองทุน ๕ กลุ่มวัย **ระดับแกนนำนักจัดการสุขภาพบริษัท** จำนวน ๕๕ คน และ**ระดับนักจัดการสุขภาพบริษัท** จำนวน ๑๐๕ คน ทั้งนี้ การเชื่อมโยงและการสนับสนุนจากภายนอกต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของบริษัท และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท

๒.๒.๔ ผลการดำเนินงาน/การขับเคลื่อนระบบนิเวศ บริษัทฯ ดำเนินงานมาได้ ๑๖ ปี ระบุธรรมความสำเร็จที่สำคัญในฐานะ “การบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน” อาทิ **ด้านสังคมและสุขภาพ** เป็นต้นแบบระบบการดูแลผู้สูงอายุ และการพัฒนาตำบลจัดการสุขภาพแบบบูรณาการ **ด้านเศรษฐกิจ** จัดตั้งโรงเรียนชาวนาและยกระดับเป็นโรงเรียนเกษตรกร พัฒนากลุ่มอาชีพและนวัตกรรม อาทิ โครงการ Silver Waste เพื่อลดหนี้สิน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น กระถางต้นไม้จากเยื่อฟางข้าว ผลิตภัณฑ์จากหวาย กล้วย ผักปลอดสารพิษ เป็นต้น **ด้านสวัสดิการ** พัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล

และกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยเข้าถึงได้ง่าย และเป็นระบบ และ**ด้านสิ่งแวดล้อม** พัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เป็นป่าชุมชน

๓. ข้อเสนอต่อการพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม

๓.๑ การดึงพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีบทบาทร่วมกันอย่างเข้มแข็ง เป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จการพัฒนาระบบนิเวศ ในระบบนิเวศที่สามารถสร้างต้นทุนทางสังคมให้เชื่อมโยงอย่างเข้มแข็งระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน/ประชาสังคม ชุมชน และสถาบันการศึกษา จะนำมาสู่การมีส่วนร่วม พัฒนาศักยภาพ และบูรณาการทรัพยากรเพื่อต่อยอดไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และ/หรือการสร้าง ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคมที่ยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ โดยมีเครื่องมือสนับสนุนการดึงพลังของภาคส่วนที่สำคัญ อาทิ ฐานข้อมูล และทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลของเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อนำมาสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่แม่นยำและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งทุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทการทำงาน

๓.๒ การจะพัฒนาระบบนิเวศฯ ให้เกิดขึ้นได้จริง ต้องมีผู้เชื่อมระบบนิเวศเชิงนโยบาย (Policy Ecosystemizer) ทำหน้าที่เชื่อมประสานการทำงานของเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ทั้งในเชิงพื้นที่ (Area-based) และในเชิงนโยบาย (Issue-based) รวมทั้งช่วยระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้เชื่อมระบบนิเวศฯ จึงต้องมีความเข้าใจและมีศักยภาพที่ครอบคลุมทั้งการออกแบบนโยบาย การกำกับติดตามประเมินผลการอำนวยความสะดวกกระบวนการพัฒนา (Facilitating) รวมถึงการสร้างเสริมความเข้มแข็ง (Empower) ให้กับกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม ดังนั้น หน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่ อาทิ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานด้านการสร้างเสริมสุขภาวะ อาทิ สสส. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) มีบทบาทและศักยภาพที่จะเป็น Policy Ecosystemizer เนื่องจากมีระเบียบข้อจำกัดที่ยืดหยุ่นและส่งเสริมการทำงานด้านประสานเชื่อมโยงเครือข่ายที่คล่องตัวมากกว่า สามารถทำงานเชื่อมโยงภาคีหน่วยงานได้ทั้งในแนวดิ่งและแนวระนาบ และมีศักยภาพในการเชื่อมโยงพลังทางสังคมที่มีอยู่ในระบบนิเวศ ให้ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก/การสร้างเสริมความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม

^๖ อาทิ สสส. สนับสนุนโครงการตำบลจัดการสุขภาวะ และเป็นตำบลต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (วิทยาลัยสร้างสุขตำบลต้นแบบอำเภอหันคา) เครือข่ายห่วงโซ่ไร้สาร (ชุมชนเกษตรปลอดโรค) พมจ. ผ่านกลไกคณะประสานงานการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดชัยนาท และเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดชัยนาท สนับสนุนการพัฒนาชมรมและกองทุนผู้สูงอายุ พัฒนาอาคารศูนย์พัฒนาศักยภาพ (โรงเรียนผู้สูงอายุ) สพฉ. สนับสนุนโครงการวิจัยระบบการแพทย์ฉุกเฉินรองรับสังคมผู้สูงอายุจนเป็นต้นแบบด้านการแพทย์ฉุกเฉิน : ห้วยงูโมเดล ธนาคารอมสิน และบริษัทเอกชน สนับสนุนโครงการพัฒนานวัตกรรมดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ โดยใช้หุ่นยนต์ดินสอ พอช. สนับสนุนการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน พัฒนาเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ สุ่มชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน/พัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เป็นป่าชุมชน เกษตรตำบล/อำเภอ จัดตั้งโรงเรียนชาวนาและยกระดับเป็นโรงเรียนเกษตรกร มรท.จันทน์เกษม สนับสนุนโครงการสำรวจข้อมูลสุขภาวะชุมชน และการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์โอท็อปของชุมชน

“กลุ่มลูกเหรียง” สร้างเมล็ดพันธุ์ และศักยภาพเยาวชนชายแดนใต้

ความรุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาหลายปี ส่งผลให้มีผู้ได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน บ้างถูกพวกลัทธิ บ้างเกิดปัญหาสุขภาพจิต เด็กและผู้หญิงจำนวนไม่น้อยต่างต้องเผชิญปัญหาการสูญเสียเสาหลักของครอบครัว จนกระทบไปถึงปัญหาในการศึกษา และการดำเนินชีวิต

หากมองเฉพาะประเด็น “เด็กกำพร้า” ก็นับว่าเป็นปัญหาที่ยากจะรับมือไหวสำหรับเด็กและเยาวชน แต่เมื่อถูกซ้ำเติมด้วยความรุนแรงจากสถานการณ์พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดน ยิ่งทำให้ปัญหานับทบทวีมากยิ่งขึ้น

ด้วยความคิดถึงเด็ก จึงกลับมาทำงานด้วยใจรัก

นางสาววรรณนก เปาะอิเตตาโอ๊ะ “ชมพู่” ผู้ก่อตั้งและนายกสมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ จังหวัดยะลา หรือกลุ่มลูกเหรียง เล่าถึงความเป็นมาว่า แรกเริ่มเป็นผู้ประสานงานให้กลุ่มจิตอาสาจากกรุงเทพฯ ได้ลงไปเยี่ยมผู้หญิงที่สูญเสียสามีในเหตุการณ์

ความไม่สงบดังกล่าวที่จังหวัดปัตตานีและยะลา ได้เห็นเด็ก ๆ หลายคน หลบมุมตามที่ต่าง ๆ ภายในบ้าน และเมื่อพูดคุยกับเด็ก จึงรู้ว่าเด็กรู้สึกเจ็บปวดไม่แพ้คุณแม่ที่ต้องสูญเสียเสาหลักหรือบุคคลที่รักในครอบครัวไป กำพร้าพ่อแม่ มีชีวิตอยู่อย่างหวาดกลัว บางคนตาเหม่อลอยและฉีกเล็บขณะเล่าให้ฟัง ต้องหยุดเรียนหนังสือกลางคัน ไม่มีรายได้ และในใจเต็มไปด้วยความแค้นที่พร้อมจะระเบิดได้ทุกเมื่อ

“เมื่อกลับมาทำงานที่กรุงเทพฯ รู้สึกไม่ค่อยสบายใจ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรมให้กับคุณแม่ แต่ใจกลับคิดถึงเด็ก ๆ เหล่านั้น จึงคุยกับพี่ ๆ จะขอเยียวยาให้เด็ก ๆ ลักครั้ง เพราะเด็กควรจะได้เข้าค่ายเยียวยาเหมือนคุณแม่ด้วย ขนาดเราอายุเท่านี้ ยังรู้สึกเจ็บปวดมากตอนสูญเสียพี่ชายและพี่สาวไป แล้วเขาซึ่งอายุน้อยกว่าเรามากต้องเสียคุณแม่ไป เขาคงเจ็บปวด และรู้สึกกดดันไม่แพ้เราเลย พี่ ๆ กลุ่มอาสาจากกรุงเทพฯ จึงช่วยกันคนละไม้คนละมือ ทั้งเงินส่วนตัว และขอสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ จนได้เงิน ๕๓,๐๐๐ บาท จึงได้ร่วมกับกลุ่มจิตอาสาที่ทำงานด้านเอดส์จัดค่ายเยียวยาให้เด็กเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๗ มีเด็กเข้าร่วมกิจกรรมถึง ๕๐ คน”

สร้างครอบครัวลูกเหรียง จากความสูญเสียสู่การเยียวยาซึ่งกันและกัน

กลุ่มลูกเหรียงแรกเริ่มเกิดจากการรวมตัวของเด็กและเยาวชนที่ทำงานประเด็นเอดส์ในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ทำให้สมาชิกของ

กลุ่มลูกเหรียงหลายคนต้องสูญเสียผู้เป็นที่รักไป จึงรวมตัวขึ้นเป็น “สมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้” หรือ “กลุ่มลูกเหรียง” เพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้เด็กกำพร้าในเขต ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจัดกิจกรรมทุกรูปแบบเพื่อช่วยเหลือเยียวยา และยุติความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน ให้ก้าวข้ามความเจ็บปวดสู่ชีวิตใหม่ที่มีความหวังมากขึ้น ภายใต้สโลแกนที่มาจากประสบการณ์ชีวิตของกลุ่มคือ “ฉันมีสิทธิ์ที่จะมีชีวิตอยู่โดยปราศจากความรุนแรง ฉันมีหน้าที่เผื่อระวังไม่ให้ตนเองไปทำร้ายคนอื่น และระวังไม่ให้คนอื่นมาทำร้ายฉันด้วย” กลุ่มลูกเหรียงนับว่าเป็นครอบครัวใหม่ที่ให้ออกาสเด็กกลับมาดำรงชีวิตได้อย่างปกติและเติบโตขึ้นเป็นคนดีของสังคม

การดำเนินโครงการช่วยเหลือและเยียวยาเด็กของกลุ่มลูกเหรียง ทำให้เด็กได้รับการศึกษา มีรายได้ และมีอาหารที่เพียงพอ โดยมีขั้นตอนการทำงาน คือ ลงพื้นที่ไปช่วยเหลือเด็ก และครอบครัว ตั้งแต่ทราบข่าวเหตุการณ์ และให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ตั้งแต่สิ่งของ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เสื้อผ้า และอาหาร เป็นต้น

ให้ทุนการศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนหนังสือจนถึงระดับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งทุนที่ให้นั้นเป็นทุนสำหรับ คนเรียนเก่ง และทุนฝึกงานสำหรับการเรียนที่สามารถนำไปประกอบ อาชีพตามความฝัน ในกรณีที่เด็กกำพร้าทั้งพ่อและแม่ หรือไม่มี คนในครอบครัวที่สามารถดูแลเด็กได้ กลุ่มลูกเหริยางจะรับเด็ก เข้ามาเลี้ยงดูอยู่ในบ้าน ปัจจุบัน มีเด็กอยู่ในการดูแล ๑๐๒ คน และ**จัดค่ายเยียวยา** โดยอาศัยกระบวนการทางศิลปะในการสำรวจ และปรับสภาพจิตใจ ทำให้เด็กรู้จักการให้อภัย ลดความรู้สึกแค้นเคือง และลูกขึ้นมาช่วยเหลือเด็กคนอื่นที่ได้รับผลกระทบเหมือนกัน

การทำงานยึดหลัก ปกป้อง คุ่มครอง ช่วยเหลือ เยียวยา สัมเสริม พัฒนา และพลิกผัน

กลุ่มลูกเหริยางขับเคลื่อนงานใน ๕ ยุทธศาสตร์หลัก คือ **หนึ่ง ปกป้อง คุ่มครอง** สิ่งสำคัญคือ ทุกคนต้องมีชีวิตรอดในสถานการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น มีชีวิตและอยู่ในสังคมที่ปลอดภัย และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีชีวิตรอด โดยทำงานร่วมกับ ๓๘ โรงเรียน และเครือข่ายในพื้นที่ อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และแกนนำชุมชน ให้เป็นโรงเรียนและชุมชนปลอดภัย เพื่อเตรียมพร้อมรับมือเมื่อเกิด เหตุการณ์รุนแรงขึ้น ให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด เช่น การป้องกัน เด็กจมน้ำ ไฟไหม้ เป็นต้น โดยมีชุดคู่มือในการสร้างความปลอดภัย สื่อที่หลากหลาย อาทิ โปสเตอร์ นิทาน คลิปวิดีโอ แผนการสอน ของคุณครู แผนเผชิญเหตุ รวมทั้งการซ้อมแผนการรับมือเมื่อเกิด เหตุการณ์จริงในชุมชน โดยมีการซ้อมทุก ๖ เดือน เพื่อให้ทุกคน มีความมั่นใจและตระหนักรู้มากขึ้น **สอง ช่วยเหลือ เยียวยา** ด้วยความเชื่อมั่นว่าการศึกษาจะเพิ่มทางเลือกให้มากขึ้นสำหรับ ชีวิตคน สิ่งแรกที่ทำคือ การเข้าเรียนในระบบ โดยกลุ่มมีกองทุน เพื่อการศึกษา ซึ่งในแต่ละปีจะระดมทุนผ่านแพลตฟอร์มเทใจ ดอทคอม เพื่อให้เด็ก ๑๐๒ คน ได้มีโอกาสเรียนหนังสือ **สาม สัมเสริม พัฒนา** โดยส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีรายได้ ทำงาน พิเศษช่วงเย็น/เสาร์-อาทิตย์/ปิดเทอม และช่วยเหลือสังคม เช่น การเรียน และฝึกทำอาหารกับเชฟที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ จนมาเปิดครัวลูกเหริยาง การรับงานจัดเลี้ยง สอนทักษะการทำอาหารและเมนูสำหรับประกอบ อาชีพ เป็นต้น แกนนำทำกิจกรรมระดับชุมชนและพื้นที่ในจังหวัด

ชายแดนใต้ และฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือธรรมาภิบาล ในชุมชน (Community Score Card) การเป็นผู้นำเล่าเรื่อง และแลกเปลี่ยนสถานการณ์ในพื้นที่และต่างประเทศ อาทิ โครงการ One Young World ศูนย์บริการที่เป็นมิตร อาทิ พัฒนาแกนนำ ตรวจสุขภาพเบื้องต้น ผลิต Face shield จัดตั้งครัวสนาม และให้คำปรึกษาต่าง ๆ ในช่วงโควิด **สี่ การผลักดันนโยบายสาธารณะ** นอกจากการทำงานเล็ก ๆ ของกลุ่มในพื้นที่แล้ว ยังมีอีกหลายเรื่อง ที่ต้องนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับนโยบาย เพื่อสร้างผลกระทบ ให้กับทุกคนในสังคม ซึ่งแต่ละปีมีประเด็นสำคัญ เช่น โรงเรียนปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาได้ผลักดันสำเร็จแล้วในหลายเรื่อง นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานเด็กและสตรีจังหวัดชายแดน ภาคใต้ (ศป.ดส.) จัดทำรายงานสถานการณ์เด็ก เยาวชน และผู้หญิง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นเครื่องมือและเข็มทิศ สำหรับองค์กรและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ที่มาทำงานร่วมกัน และ**ห้า ธุรกิจเพื่อสังคม** เป้าหมายสูงสุดของกลุ่มลูกเหริยาง คือ ต้องการยืนได้ด้วยตัวเอง ไม่ต้องการรับบริจาค จึงต้องทำงาน หลายอย่าง เช่น ครัวลูกเหริยาง ข้าวเกรียบ การจัดเลี้ยง ร้านนวด แผนโบราณ เป็นต้น ทั้งนี้ ยังมีความฝันที่ใหญ่ที่สุดคือ การมีศูนย์ ฝึกอบรมและบ้านลูกเหริยางอยู่ในบริเวณนั้น และจัดทำหลักสูตร ฝึกอบรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

เปลี่ยนโควิดให้เป็นโอกาส สร้างรายได้ จากเอกลักษณ์ท้องถิ่นชายแดนใต้

ผลกระทบที่เกิดจากโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบกระเจายเป็นวงกว้าง ทั้งในด้านสุขภาพกายและใจ เศรษฐกิจ และสังคม แต่**กลุ่มลูกเหริยาง** มองเห็นโอกาสจากกลุ่มคนหนุ่มสาวที่อพยพกลับชุมชนของตน และนำเสนอ**โครงการพัฒนาอาชีพแก่กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ จากโควิด-๑๙ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้** ซึ่งเป็นโครงการจ้างงาน **เร่งด่วน**ให้กับผู้ที่ยากจนเป็นพิเศษ เช่น ครูในชุมชนที่สอนหนังสือ และจัดกิจกรรมในช่วงที่งดการเรียนการสอนในโรงเรียน กลุ่มจิตอาสา ทำอาหารให้แก่ชาวบ้านในชุมชน เป็นต้น ซึ่งช่วยสร้างรายได้เสริม ให้กับชาวบ้าน และมีเงินหมุนเวียนภายในชุมชน

ขณะเดียวกัน ได้พัฒนาทักษะทางอาชีพของท้องถิ่นชายแดนใต้ด้วยการ **แปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** ได้แก่ การแปรรูปข้าวเกรียบพร้อมทาน กรีโอปะ และการผลิตน้ำสลัดปลาเก๋า โดยได้ร่วมมือกับกลุ่มประมงพื้นบ้าน ซึ่งพัฒนามาจากอาหารดั้งเดิมของภาคใต้ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว อีกทั้งเพิ่มความน่าสนใจด้วยรสชาติที่หลากหลาย พัฒนาขั้นตอนการผลิตให้มีรสชาติดีขึ้น ขยายเวลาจัดเก็บให้ยาวนานมากขึ้น และมีบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด ทันสมัย และบอกเล่าเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ชุมชนยังสนใจอาชีพบริการ โดยเฉพาะ**การนวดแผนไทย และสปา** จึงจัดโครงการอบรมการนวดให้กลุ่มเยาวชนและแม่เลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๑๐ คน เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกว่า ๒ เดือน จนได้รับใบอนุญาต นวดแผนไทย และใช้น้ำมันนวดสูตรลงกาสุกะ ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อย่างไรก็ตาม ได้ขยายฐานตลาดสินค้าและบริการภายในท้องถิ่น โดยใช้**การตลาดแบบออนไลน์** โปรโมทผ่านหน้าเฟซบุ๊กแฟนเพจของกลุ่มลูกเหรียง ที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการสร้างอาชีพอย่างยั่งยืนให้คนในพื้นที่ มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เมล็ดพันธุ์งอกงามท่ามกลางไฟใต้

กลุ่มลูกเหรียงเชื่อมั่นเรื่องการพัฒนาคน ทุกคนมีความสามารถและศักยภาพ เต็มเต็ม และรู้สึกมั่นใจว่าทำแล้วมีความสุข จึงได้เสริมสร้างและเพิ่มทักษะ ศักยภาพ และพลังอำนาจให้เด็ก เยาวชน และผู้หญิง มีความมั่นใจและตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมถึงการส่งพลังให้กับผู้อื่น ดังเช่นโครงการ Empower Women และ Women on Peace อันเป็นการเติมเต็มความสุขของตนเองจากภายใน ทั้งนี้ การพัฒนาคนต้องขับเคลื่อนด้วยความเชื่อ ความศรัทธา และโอกาส รวมทั้งทุกสิ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นได้ และจะเป็นแรงบันดาลใจสำหรับผู้ที่กำลังทำงานให้ประสบความสำเร็จตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

“ตั้งแต่เกิดค่ายครั้งแรก จนถึงวันนี้ กลุ่มลูกเหรียงเติบโตมากขึ้น น้องหลายคนได้เรียนจบ และกลับมาช่วยที่กลุ่ม ดูแลน้องคนอื่น ๆ ต่อไป ถึงพวกเราจะเป็นเยาวชนตัวเล็ก ๆ คนหนึ่ง แต่เราก็สามารถสร้างน้องจากเด็กคนหนึ่งที่ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก เก็บตัว และอ่อนแอมาเป็นเยาวชนอีกคนหนึ่ง ที่มีความเข้มแข็ง แต่ไม่แข็งกร้าว พวกเราเติบโตและถูกหล่อหลอมมาจากความรุนแรง ความเจ็บปวด มันเป็นประสบการณ์ที่สอนให้พวกเราตั้งใจ เติบโตมาเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ดี เป็นแบบอย่างให้เด็กคนอื่น ๆ เห็นว่า เราสามารถเป็นคนดีได้ ไม่ว่าเราจะอยู่ในสังคมแบบไหน เติบโตมาในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ แบบใดก็ตาม แต่เราก็มีสำนึกที่ดีต่อสังคม เพราะเราโตมาจากการช่วยเหลือการให้โอกาสของผู้ใหญ่ใจดีหลาย ๆ คน เราจึงตั้งใจจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างรุ่นพี่ของเรา”

การรวมกลุ่มลูกเหรียงก่อให้เกิดองค์กรเล็ก ๆ สำหรับคนในชุมชนขึ้น นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในชุมชนต่าง ๆ ที่กำลังประสบปัญหา และคาดหวังให้พลังเล็ก ๆ นี้ กลายเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในการยุติปัญหาความรุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ และเป็นพื้นที่แห่งความรักและสันติสุขสำหรับคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง อีกทั้งเมล็ดพันธุ์ลูกเหรียงในวันนี้ เปรียบเสมือนต้นไม้ที่แผ่กิ่งก้านสาขาออกไปสู่การสร้างผู้นำเยาวชนทั้ง ๓ จังหวัดชายแดนใต้ เป็นร่มเงาให้ครอบครัวเด็กกำพร้าหลายครอบครัวได้พึ่งพิง และเป็นบ้านอันแสนอบอุ่นของเยาวชนลูกเหรียงเหมือนเช่น ๑๙ ปีที่ผ่านมา

“คนรุ่นใหม่คืบคืบ ปลดหนี้ด้วยการตลาด : โอวา เกษทยายข้าว”

ภาคการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่ในอดีต ปัจจุบันมีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๔๔.๒๕ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๖.๕ ของพื้นที่ทั้งประเทศ และมีสัดส่วนแรงงานภาคเกษตรประมาณร้อยละ ๕๐ ของจำนวนแรงงานทั้งประเทศ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดสุรินทร์ มีการปลูกข้าวทุกอำเภอ และได้ชื่อว่าเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่หอมและอร่อยที่สุด กระทั่งมีคำพูดติดปากของชาวสุรินทร์ว่า “**ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ หอม ยาว ขาว นุ่ม**” ความหอมของข้าวเริ่มตั้งแต่เป็นต้นกล้าแทงช่อออก และระยะข้าวสุกแก่ ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร จนถึงหุงสุกเป็นข้าวสวย มีความหอมกรุ่นเป็นเอกลักษณ์พิเศษ ซึ่งอัตลักษณ์เหล่านี้จะส่งผลให้ชาวนาขายข้าวได้ในราคาดี มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ แต่ในข้อเท็จจริงมีชาวนาน้อยรายที่ขายข้าวได้กำไร

“โอวา” เป็นตัวอย่างหนึ่งของชาวนารุ่นใหม่ที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก ในการผ่านข้อจำกัดเรื่องการแปรรูปและการตลาดสู่การขายข้าวสารด้วยตนเอง จนสามารถปลดหนี้ มีรายได้เพียงพอลืมตาอ้าปากได้ โดยไม่ต้องขายข้าวเปลือกให้กับพ่อค้าคนกลาง

จากลูกชาวนาสู่ความเป็นโอวา เกษทยายข้าว

นายธนาวัฒน์ จันนิม หรือโอวา เป็นลูกชาวนา เกิดและโตที่จังหวัดสุรินทร์ เล่าถึงความคิดของคนต่างจังหวัดว่า ความสำเร็จคือลูกหลานต้องไปทำงานต่างจังหวัด เช่น กรุงเทพฯ แล้วส่งเงินกลับมาให้ที่บ้านหรือเป็นข้าราชการ

หรือเรียนจบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง และสังคมชนบทยังไม่ยอมรับคนที่เป็นเพศทางเลือก ทำให้มีแรงกดดันหลายทาง จึงตั้งเป้าหมายว่า ต้องเรียนให้เก่งเพื่อผลักดันตนเองให้ได้ทำงานดี ๆ มีรายได้สูง ไม่ต้องกลับมาทำอาชีพชาวนาตามที่พ่อแม่เป็น ด้วยภาพจำของอาชีพเกษตรกรเป็นงานที่ไม่มีศักดิ์ศรี เหนื่อยและใช้แรงงานมาก แต่รายได้ก็น้อย จึงต้องการหนีจากต้นตอของตนเอง โดยหลังจากที่เรียนจบจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ทำงานในบริษัททางด้านการตลาดประชาสัมพันธ์ จัดอีเวนต์ และองค์กรของรัฐ โดยมุ่งมั่นพัฒนาตนเองจากพนักงานออฟฟิศธรรมดาจนถึงระดับอาวุโส แต่ชีวิตพลิกผันอีกครั้งเมื่อลูกชาวนาคนนี้ตัดสินใจกลับบ้าน เพื่อเปลี่ยนอาชีพชาวนาจากจนสู่ข้าวอินทรีย์ออนไลน์จนสามารถทำรายได้สูงสุดถึง ๓ ล้านบาทต่อปี

จุดเริ่มต้นการทำธุรกิจขายข้าวออนไลน์ เกิดจากผลกระทบการระบาดของโควิด-๑๙ ในปี ๒๕๖๒ ทำให้ตกงาน ขาดรายได้ และเป็นหนี้ จึงกลับบ้านเกิดที่สุรินทร์ ในระหว่างนั้น มีความกดดันเป็นอย่างมากทั้งครอบครัว และการกลับบ้านในฐานะคนไม่เอาไหน จนถึงขั้นคิดจะจบชีวิตตนเอง จากนั้นได้เปิดใจคุยกับพ่อแม่ ซึ่งช่วยเตือนสติจนทำให้คิดได้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นการทำธุรกิจขายข้าวออนไลน์ด้วยคำถามง่าย ๆ คือ “ทำไมกรุงเทพฯ ขายข้าวได้กำไรละ ๕๐ บาท แต่พ่อแม่กลับขายข้าวได้กำไรละ ๘ บาท” ทั้ง ๆ ที่สุรินทร์เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่ขึ้นชื่อที่สุดในประเทศ จึงเกิดความคิดการทำตลาดขายข้าว “**ทำอย่างไรเกษตรกรจะสามารถส่งเสียงให้คนรับรู้ว่า มีข้าวขายตามที่ตลาดต้องการ**” จึงได้จัดทำคลิปสั้นเล่าเรื่อง

ท้องไร่ท้องนา และขายข้าวในรูปแบบ LGBTQ+ สร้างจุดสนใจผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อส่งเสริมให้ดีขึ้น และเกิดแรงตอบรับจากผู้บริโภค ทำให้โอวาเป็นที่รู้จัก ในฐานะ “โอวา เกษตขยข้าว” ที่มีผู้ติดตามเพจ ออกรายการทีวีหลายช่อง และได้รับเชิญไปร่วมเวที เสวนาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

มุ่งมั่นพัฒนาสินค้า เข้าใจ เข้าถึงผู้บริโภค

โอวาดำเนินการขายข้าวแบบครบวงจร ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยเริ่มจากการผลิตข้าว ใช้ทุนเดิมจากพื้นที่นาของพ่อแม่และความเป็นชาวนา ในสายเลือด ปลูกข้าวอย่างมีคุณภาพ ด้วยการแสวงหา ความรู้เรื่องพันธุ์ข้าว ความเหมาะสมของดิน ระยะเวลา การปลูกข้าว และปลอดสารเคมี เพื่อให้ได้ข้าวหอมมะลิ คุณภาพดี มีกลิ่นหอม และทานอร่อย **การบรรจุสินค้า อย่างมาตรฐาน** เป็นขั้นตอนสำคัญในการรักษาคุณภาพ สินค้า และพิถีพิถันในการบรรจุสินค้า โดยใช้ข้าวที่เพิ่ง เก็บเกี่ยวใหม่นำมาสี ใช้แรงงานคัดทิ้งเมล็ดข้าวที่ไม่ได้ คุณภาพ บรรจุแบบสุญญากาศและการคิดสูตรผสมข้าว รูปแบบใหม่ เพื่อสร้างจุดเด่นของข้าว เช่น ข้าวจักรพรรดิ และข้าวหลากหลายชนิดทั้งเชิงสุขภาพและเชิงรสชาติ เป็นต้น และ**การทำตลาดออนไลน์** โดยใช้องค์ความรู้ ด้านการตลาดและการบริหารความเสี่ยงที่ได้เรียน มาประยุกต์ใช้ การเดินห้างเพื่อดูคู่แข่ง ราคา และบรรจุภัณฑ์

ศึกษาตลาดลูกค้า และวางแผนการตลาด โดยใช้หลักการ “ถ้าเป็นเรา เราจะซื้อไหม จะชอบไหม จะรู้สึกยังไง” ทั้งนี้ จุดเด่นคือ ปลูกข้าวแบบปลอดสาร ไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า ไม่อบมอด สดใหม่ สั่งปุ๊บแพ็คเกจสุญญากาศส่งปั๊บ และคิดคอนเทนต์ในการนำเสนอให้คน จำภาพของโอวา โดยนำเสนอการดำเนิน เล่าวิถีชีวิตการเป็นชาวนาและ ชุมชน และถ่ายทำและตัดต่อคลิปด้วยตนเอง เป็นคลิปสั้น ๆ ๒-๓ นาที เผยแพร่ลงสื่อออนไลน์ ทั้ง Tiktok Facebook เพื่อสื่อสารกับผู้บริโภค และเป็นช่องทางสั่งสินค้าได้โดยตรง ทำให้สามารถสร้างรายได้ เป็นกอบเป็นกำสูงสุด ๓ ล้านบาทต่อปี และปลดหนี้ที่แม่จำนำข้าว ไว้ได้ทั้งหมดภายใน ๑ สัปดาห์ โดยระยะแรกยึดหลักการพึ่งตนเอง “**ตราบใดที่ข้าเรายังไม่แข็งแรง เชื่อว่าแบกคนอื่นไม่ได้แน่ ๆ จะพากันล้ม**” จนเริ่มพึ่งตนเองได้ จึงขยายผลนำญาติพี่น้องในชุมชนเข้ามาช่วยกัน ทำงาน ๑๐ ครอบครัว ให้ทุกคนช่วยกันผลิตข้าวอินทรีย์ ศึกษาวิธีทำ ข้าวผสม ทำให้คนในชุมชนขายข้าวได้ในราคาที่สูงขึ้น และต่อเนื่อง

มากกว่า ๓ ปี จนมีโรงสีเป็นของตนเอง และกำลังจะจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้สามารถดูแลสมาชิกที่เป็นคนในชุมชน และมีเงินทุนสำหรับการผลิตและการรับซื้อข้าว

ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จของโอวา มาจาก**ความพยายามและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง** โดยโอวา**ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับข้าวและการขายข้าวอย่างละเอียดรอบคอบ** เช่น พื้นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าวแต่ละชนิด การใช้ความรู้ด้านการตลาด และการบริหารความเสี่ยงมาประยุกต์ใช้ในการขายข้าว เป็นต้น **บริหารจัดการการตลาดอย่างเชี่ยวชาญ** วิเคราะห์การตลาด เข้าใจผู้บริโภค การดึงศักยภาพของตนเองมาใช้ พัฒนาความรู้อยู่เสมอ มีความจริงใจต่อผู้บริโภค และ**รู้จักประเมินตนเอง** มีต้นทุนของตนเอง ใช้สิ่งที่มีอยู่ในการผลิต และขยายการผลิตอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยยึดหลักการพึ่งตนเองก่อน แล้วขยายผลต่อคนในชุมชน อีกทั้งปัจจัยภายนอก กระแสรักษาสุขภาพ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้ตลาดออนไลน์เปิดกว้างมากขึ้น

การนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน

การถอดบทเรียน “คนรุ่นใหม่คืนถิ่น ปลดหนี้ด้วยการตลาด : โอวา กะเทยขายข้าว” เป็นการต่อยอดต้นทุนที่มีสู่การจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่ส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพในชุมชน ด้วยการรวมกลุ่มคนในชุมชน เสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะการเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานความรู้สมัยใหม่ และการใช้

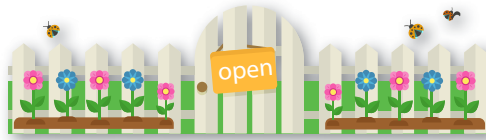

เทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดย**มีการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ประกอบด้วย **ความพอประมาณ** การรู้จักบริบทของตนเองและชุมชน การประเมินตนเอง และทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน **ความมีเหตุผล** เป็นการระเบิดจากข้างใน เริ่มจากการเข้าใจปัญหา ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หาแนวทางแก้ไขปัญหาย่อยอย่างตรงจุดและนำแนวทางไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาอันนำไปสู่การยอมรับในตลาดขายข้าว และลูกค้าไว้วางใจในการเลือกซื้อสินค้า **การมีภูมิคุ้มกันที่ดี** การรักษาคุณภาพสินค้า การรวมกลุ่มกันทำให้มีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น และการสร้างเครือข่ายในชุมชนเพื่อให้ได้สินค้าตามจำนวนที่ต้องการ ซึ่งเป็นการกระจายความเสี่ยง **ความรู้** มีการนำองค์ความรู้เรื่องข้าว และการตลาดมาประยุกต์ใช้ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และศึกษากระแสความนิยมของผู้บริโภคในปัจจุบัน และ**คุณธรรม** มีความซื่อสัตย์และจริงใจในการดำเนินงาน ตั้งแต่กระบวนการผลิต การบรรจุผลิตภัณฑ์ และการตลาด

ปัจจุบัน ตลาดดิจิทัลเป็นการเปลี่ยนถ่ายครั้งใหญ่ของผู้บริโภค ที่ปรับตัวเองเข้าสู่ยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างจริงจังในชีวิต โดยเฉพาะสมาร์ตโฟนและอินเทอร์เน็ต เปิดโอกาสในการยกระดับการตลาดของเศรษฐกิจฐานราก คนออนไลน์รุ่นใหม่จึงเป็นพลังสังคมที่ต่อยอดและขยายผลจากเกษตรกรรุ่นพ่อแม่ โดยเชื่อมโยงเศรษฐกิจชุมชนกับเศรษฐกิจหลัก ให้มีการหมุนเวียนในพื้นที่มากขึ้น ทั้งด้านสินค้า การหมุนเวียนจัดเทศกาลท่องเที่ยวในชุมชน และการสร้างคุณค่า เพื่อเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

“โอวาไม่ใช่เป็นเพียงแม่ค้า แต่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าว” ไม่เพียงแค่เพิ่มมูลค่าของข้าว แต่เพิ่มมูลค่าของตนเองเช่นกัน

ด้านการส่งเสริมอาชีพ ราชได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

สาธิตการก่น้ำยาเอนกประสงค์ เมื่อวันที่ ๒๘ มิ.ย. ๒๕๖๖ ร.ต.อ.สมหมาย ดำคง วุฒิอาสาฯ จ.ตรัง จัดกิจกรรมสาธิตการทำน้ำยาซักล้างเอนกประสงค์ น้ำหมัก EM และแบ่งปันเมล็ดพันธุ์ผัก/ต้นกล้า เป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และต่อยอด พร้อมทั้งเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ครูและนักเรียน รวม ๙๘ คน ณ โรงเรียนบ้านคลองปะเหลียน อ.ย่านตาขาว

ฝึกอบรมอาชีพเกษตรระยะสั้น นายศิริพัชร พรหมวิจิต วุฒิอาสาฯ จ.สงขลา ได้จัดทำบันทึกความร่วมมือ “โครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านการบริหารจัดการการผลิตเพื่อการศึกษา” กับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครศรีธรรมราช และเป็นวิทยากรให้ความรู้ในโครงการฝึกอบรมอาชีพเกษตรระยะสั้น ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๒๗ ก.ค. ๒๕๖๖

หารือแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เมื่อวันที่ ๙ ส.ค. ๒๕๖๖ นายทวี เสนแก้ว วุฒิอาสาฯ จ.พัทลุง นำคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองและผลไม้ปลอดภัย เพื่อความมั่นคงทางอาหารที่ปลอดภัย เข้าพบนางนิศากร วิศิษฐ์สรอรรถผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง เพื่อปรึกษาหารือแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน ตามนโยบายจังหวัดพัทลุง ณ ศาลากลาง จ.พัทลุง

บริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เมื่อวันที่ ๑๑ ส.ค. ๒๕๖๖ นายสมพจน์ กาแก้ว วุฒิอาสาฯ จ.สุรินทร์ และทีมงานคณะอาสาพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ต.โคกกลาง จัดกิจกรรมซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน บริการประชาชนโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในโครงการฝึกการปฏิบัติจริง “ช่างในบ้าน” สนองพระราชดำริ “พอเพียง พึ่งตน ชุมชนเข้มแข็ง” เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ ต.โคกกลาง

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

อบรมเพลงกล่อมเด็ก นายพิษณุพงศ์ เชาวเหม วุฒิอาสาฯ จ.สุราษฎร์ธานี เป็นวิทยากรอบรมเพลงกล่อมเด็ก ให้นักเรียนตามโครงการของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ โรงเรียนบ้านส้อง อ.เวียงสระ เมื่อวันที่ ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๖

รำผ้าบารายพันปี ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ ก.ค. ๒๕๖๖ นางวาสนา ชันธวุฒิกุล วุฒิอาสาฯ จ.บุรีรัมย์ ร่วมเป็นวิทยากรในโครงการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมชุมชนต้นแบบ “เที่ยวชุมชน ยลวิถี” โดยสร้างสรรค์ชุดรำขึ้นใหม่ คือ “รำผ้าบารายพันปี” ด้วยการฝึกทักษะท่ารำที่สื่อถึงกระบวนการทอผ้าบารายพันปีสืบต่อบ้านโคกเมือง การแต่งหน้า และใช้ดนตรีพื้นบ้านทำนองกันตรึม เป็นการแสดงออกถึงการนำอัตลักษณ์ “ผ้า” ของชุมชนท่องเที่ยวคุณธรรมบ้านโคกเมือง ณ ลานวัฒนธรรมชุมชนคุณธรรมบ้านโคกเมือง (ปราสาทเมืองต่ำ) อ.ประโคนชัย

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ขับเคลื่อนฮุกุมปากัด เมื่อวันที่ ๕ ส.ค. ๒๕๖๖ นายประชา มุนีกุล ประธานวุฒิสภา จ.ปัตตานี และภาคีเครือข่าย ร่วมหารือการขับเคลื่อนกิจกรรม “ฮุกุมปากัด” (ธรรมนูญหมู่บ้าน) ๙ ตี สร้างหมู่บ้านสันติสุข สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลาน อย่างมั่นคง ยั่งยืน โดยมี นายเสรี ศรีหะไตร อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง เป็นประธาน ร่วมชี้แนะ และให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ร่วมกับ ชุมชนและองค์กรภาครัฐ ณ โรงแรม CS จ.ปัตตานี

อบรมการหล่อวัสดุด้วยเรซิน เมื่อวันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๖ วุฒิสภา จ.อุดรดิตถ์ ร่วมกับภาคีเครือข่ายครูมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ จัดโครงการอบรมการขยายผลการดำเนินงานเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ เรื่องการหล่อวัสดุด้วยเรซิน มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๔๘ ราย ณ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์

ร้อยดวงใจ สายใยรักจากแม่ นายไพบุลย์ ยิ้มแย้ม ประธานฯ และวุฒิสภา จ.เพชรบุรี ร่วมกับภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านในดง จัดโครงการ “ร้อยดวงใจ สายใยรักจากแม่” โดยมีกิจกรรม ๖ ฐาน ได้แก่ (๑) การทำไอศกรีมบัวลอยเมล่อน (๒) การประดิษฐ์ดอกไม้จากใบเตย (๓) การทำขนมจากตาลโตนด (๔) การทำน้ายาล้างจาน (๕) กิจกรรมสยามเมืองยิ้ม และ (๖) ภัยอันตรายจากบุหรี่ มีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๘ แห่ง และนักเรียน ๒๑๕ คน ณ โรงเรียนบ้านในดง เมื่อวันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๖

ติดตามการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนากำลังคน นายณรงค์ศักดิ์ ตูณบุญรักษา วุฒิสภา จ.มหาสารคาม ร่วมประชุมคณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพจังหวัด (กพร.ปจ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนากำลังคน จ.มหาสารคาม ณ สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ ๙ ส.ค. ๒๕๖๖

ด้านสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์

ให้ความรู้ผู้สูงวัย เมื่อวันที่ ๓ ส.ค. ๒๕๖๖ วุฒิสภา จ.กาญจนบุรี ร่วมกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุสุขใจ ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ปากแรต ในการให้ความรู้ผู้สูงวัยเกี่ยวกับการป้องกันภาวะสมองเสื่อม ณ อบต.ปากแรต จ.ราชบุรี

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขับเคลื่อนโซลาร์เซลล์ เมื่อวันที่ ๙ ส.ค. ๒๕๖๖ นายครรชิต เข้มเฉลิม กรรมการมูลนิธิพัฒนาไทและวุฒิสภา จ.ฉะเชิงเทรา ร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนเกษตรทรัพย์ทวีบ้านห้วยหิน จำกัด ดำเนินการเรื่องโซลาร์เซลล์ และร่วมเป็นจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำของปั๊มน้ำมันสหกรณ์ ณ สหกรณ์เครดิตยูเนียนฯ

อ.สนามชัยเขต

ด้านการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง

พิจารณาคัดเลือกชุมชนองค์กร และอำเภอโคกเค่นระดับจังหวัด

เมื่อวันที่ ๙ ส.ค. ๒๕๖๖ นายพลากร เทศน้า วุฒิสมาชิก จ.สมุทรปราการ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสมุทรปราการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เพื่อพิจารณาคัดเลือกชุมชน องค์กร และอำเภอโคกเค่นระดับจังหวัด ณ ศาลากลาง จ.สมุทรปราการ

ด้านอื่น ๆ

วุฒิสมาชิก ร่วมกับ สสช. ลงพื้นที่ถอดบทเรียนการขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็ง

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) นำโดยนางสาวศรี ศรีงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจพอเพียงและธนาкарสมอง และเจ้าหน้าที่ สสช. ลงพื้นที่ถอดบทเรียน ขับเคลื่อนและเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของชุมชนในการจัดการตนเองให้เข้มแข็งบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ตัวอย่างที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นภาคีหลักในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานร่วมกับวุฒิสมาชิก และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง ใน ๒ จังหวัด ได้แก่

❖ **จ.สระแก้ว** ถอดบทเรียน “การพัฒนาเมืองให้เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา เพื่อเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในพื้นที่” และขับเคลื่อน “การยกระดับสาธารณสุขชุมชนเพื่อเชื่อมโยงชุมชนเข้มแข็ง” ณ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น และ อบต.คลองหินปูน อ.วังน้ำเย็น ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ ก.ค. ๒๕๖๖

❖ **จ.สุราษฎร์ธานี** ถอดบทเรียน “เครือข่ายที่อยู่อาศัยเมืองเวียงสระ” และขับเคลื่อน “การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านส้อง” ณ เทศบาลตำบลบ้านส้องและเทศบาลตำบลเวียงสระ อ.เวียงสระ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ ก.ค. ๒๕๖๖

งาน “๒๓ ปี วุฒิสมาชิก จ.อุดรดิตถ์” เมื่อวันที่ ๒๑ ส.ค. ๒๕๖๖ นายไพโรจน์ เจริญศิริ ประธานฯ และสมาชิกวุฒิสมาชิก จ.อุดรดิตถ์ จัดงาน “๒๓ ปี วุฒิสมาชิก จ.อุดรดิตถ์” เพื่อเผยแพร่ผลการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นรูปธรรม ในรูปแบบนิทรรศการ เวทีเล่าสู่กันฟัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยมีผู้แทนวุฒิสมาชิก จ.พิษณุโลก สุโขทัย แพรว นครสวรรค์ และนนทบุรีเข้าร่วมด้วย โดยได้รับเกียรติจาก นายสมหวัง พ่วงบางโพ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นประธานพิธีเปิดงาน และ นางสาววรวรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการมูลนิธิพัฒนาไทยบรรยายสรุป “บทบาทของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมูลนิธิพัฒนาไทยกับงานธนาการสมอง” ณ ศาลาประชาคม จ.อุดรดิตถ์

ประชุมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เมื่อวันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๖ นายวิทยา เจริญพันธ์ ประธานฯ และวุฒิสมาชิก จ.นนทบุรี เข้าร่วมประชุมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนนทบุรี ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวน และแผนปฏิบัติการ จ.นนทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยนำเสนอโครงการสร้างสนามกีฬาบอลหญ้าเทียมผ่านสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนนทบุรี ณ ศาลากลาง จ.นนทบุรี

ขอแสดงความยินดี นายปรีชา ทรัพย์ชัย ข้าราชการบำนาญ วุฒิสมาชิก จ.สงขลา ได้รับรางวัล “ปีติการณ์แผ่นดิน” ปี ๒๕๖๖ ในฐานะผู้ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรม จากนายบรรศักดิ์ อูวรรณ โณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในงาน “อัตลักษณ์ท้องถิ่น สืบศิลป์สู่มรดกโลก” ประจำปี ๒๕๖๖ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

“คนรุ่นใหม่คืนถิ่น ปลูกข้าวด้วยการตลาด : โอวาทะเกษียณข้าว”

วุฒิอาสาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมถึงข้อคิดเห็นต่าง ๆ สามารถส่งมาที่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐ หรือ

brainbank@nesdc.go.th

๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๑๑, ๓๕๒๔

๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๑๑๒๗

Brainbank NESDC-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์

<http://brainbank.nesdc.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาตที่ ๑๔/๒๕๒๑

ปณ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จำหน่ายไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำหน่าย
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจำหน่าย
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๔๖๒ ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ เว็บไซต์ <http://brainbank.nesdc.go.th>